

Het slavernijverleden is een geschiedenis van ons allemaal

Het slavernijverleden is een belangrijk, pijnlijk en vaak onderbelicht onderdeel van onze geschiedenis. Een geschiedenis van ons allemaal. Een verleden dat gevolgen heeft voor vandaag de dag.

Ruim 300 jaar lang zijn volwassenen en kinderen uit delen van Afrika ontvoerd en over de Atlantische oceaan verscheept. Veelal ook door Nederlandse slavenhandelaren. Bijvoorbeeld naar de voormalige Nederlandse koloniën: Suriname en de Caraïbische eilanden Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten.

Ook de oorspronkelijke bewoners van de verschillende Nederlandse koloniën werden niet ontzien. In Azië zijn tot slaaf gemaakten verhandeld naar gebieden die onder het bestuur van de Vereenigde Oostindische Compagnie (VOC) stonden. Generaties lang werden mensen geboren in slavernij. Zij werden hun leven lang gedwongen tot slavenarbeid, in dienst van plantage-eigenaren.

Op 1 juli 1863 is de slavernij in Suriname en de Caraïbische eilanden bij wet afgeschaft. Toch moesten veel van de tot slaaf gemaakte mensen nog 10 jaar lang op de plantages werken om de "schade van deze maatregel" te beperken voor de plantagehouders. Daarom is voor velen de slavernij pas echt geëindigd in 1873. Op 1 juli 2023 is dat 150 jaar geleden.

Daarom vindt van 1 juli 2023 tot 1 juli 2024 in Nederland, Curaçao, Aruba, Bonaire, Sint Eustatius, Saba en Sint Maarten het herdenkingsjaar Slavernijverleden plaats. Met dit herdenkingsjaar dragen we bij aan meer kennis en verbinding in de samenleving. We hebben het afgelopen jaar een groot aantal activiteiten georganiseerd, samen met inwoners en organisaties in Waalwijk. Daarmee hebben we kinderen en volwassenen bereikt en bewust gemaakt van het slavernijverleden. Wethouder Sheila Schuijffel: "Elkaar ontmoeten en in gesprek gaan levert begrip en acceptatie op. Alleen als we verbinden met elkaar kunnen wij samen een stevige, fijne samenleving maken."

Ook na het einde van het herdenkingsjaar, op 1 juli 2024, gaan we als gemeente door met de activiteiten. De komende jaren zal er aandacht blijven voor de uitwerking van het slavernijverleden. En we blijven ons best doen om discriminatie en uitsluiting te voorkomen, om welke reden dan ook.

Herdenking Slavernijverleden

1 juli 2023 - 1 juli 2024

Laurindo Andrea met modemanifestatie in het Schoenenkwartier

Laurindo Andrea is modevormgever, historicus en eigenaar van het sociaal maatschappelijke en avant-gardistische label LAURINDO LOVE. Zijn specialisatie is kolonialisme in de mondiale context.

Deze modemanifestatie is een persoonlijke interpretatie van Laurindo Andrea van de invloed van het slavernijverleden op nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen en hun kleding. Laurindo: "Ik zie de outfits die ik in het Schoenenkwartier presenteer als veerkrachtige manifestaties. Zo probeer ik respect en empathie te bereiken voor andere culturen en hun kleedgedrag. Met een duidelijke link naar het slavernijverleden."

Je zult misschien een aantal kledingstukken die Laurindo gebruikt wel herkennen. Dat zijn onder andere de 'kebaja', een blouse-jurk gedragen door vrouwen uit Indonesië. De 'koto', de rok van het traditioneel Creools-Surinaamse vrouwenkostuum. En de 'lensu', een een hoofddoek die gedragen werd door de Afro-Curaçaose vrouwen.

Waarom vindt het Schoenenkwartier het belangrijk om hieraan mee te werken?

Directeur Rinske Jurgens: "Het Schoenenkwartier is een plek voor iedereen. Iedereen is er welkom: jong en oud, schoenmaker en schoendrager, uit Waalwijk of van ver daarbuiten! Met het project van Laurindo Love brengen we een stukje van de wereld naar Waalwijk. Net als onze schoenen uit de collectie. Die komen ook van over de hele wereld. Geïnspireerd door onze wereldcollectie heeft Laurindo samen met het schoenenlab sandalen ontwikkeld voor zijn geblende outfits. Het is een feestelijk, kleurrijk geheel en voor het eerst te zien in het Schoenenkwartier deze zomer."

Wethouder Schuijffel bezoekt Tambu workshop bij basisschool De Veste in Waspik

Tijdens het herdenkingsjaar is er ook op basisscholen in Waalwijk aandacht besteed aan het slavernijverleden. De groepen 6 tot en met 8 konden meedoen met het dansproject Tambú. Een samenwerking van het Kunstencentrum Waalwijk met hiphop docent Breanne Martina.

In mei was wethouder Sheila Schuijffel aanwezig bij een Tambú workshop op basisschool de Veste: "Het was bijzonder mooi om mee te maken hoe kinderen van deze groepen in een uur informatie krijgen over het slavernijverleden.

En hoe zij ook lekker bewegen en meedoen aan Tambú. Een aantrekkelijke en laagdrempelige manier van bewustworden."

Tambú is een muzikaal genre en dans die vooral op Curaçao voorkomt. Tambú ontwikkelde zich op de plantages, het was een geheimtaal van detot slaaf gemaakten. Zo konden zij met elkaar communiceren zonder dat hun eigenaar begreep waar het over ging.

Tijdens het Halve Zolen Festival kun je zelf meedoen met een Tambu-workshop. Kijk in de agenda op de volgende pagina.

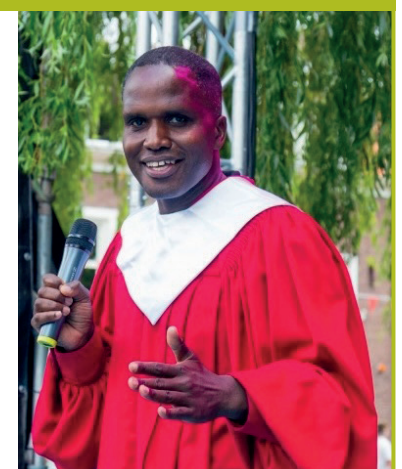
Sheila Schuijffel

Optreden Inspirational Community Gospel Choir

Het Inspirational Community Gospel Choir zingt al 30 jaar met hart en ziel de sterren van de hemel. Het koor laat mensen zingen, swingen en genieten van prachtige authentieke black gospel muziek. 30 sopranen, alten en tenoren zingen populaire, traditionele en feelgood-gospel op diverse podia. Dat doen zij onder leiding van dirigent Wibo Hijink en met begeleiding door pianist Erik van der Kroft.

Guillaume Noten, inwoner van Waalwijk, is één van de solisten. Het koor laat graag meer mensen kennismaken met black gospel muziek. Naast het brengen van de gospels boodschap beleef je zo de vrijheid, intensiteit en passie in deze muziek.

Tijdens het Halve Zolen Festival kun je van dit gospelkoor genieten. Kijk in de agenda op de volgende pagina.

Waar kun je aan meedoen?

Nog tot en met 9 juni: Expositie over het slavernijverleden Sint-Jan de Doper

In de Sint-Jan de Doper kun je tot en met zondag 9 juni een interessante expositie bekijken over het slavernijverleden, één van de belangrijke maatschappelijke thema's van dit moment. Het verhaal van slavernij wordt op een laagdrempelige en toegankelijke manier verteld met informatieborden en foto's. Bezoek aan de tentoonstelling is gratis. Deze expositie is gemaakt samen met het Peerke Donders Centrum uit Tilburg.

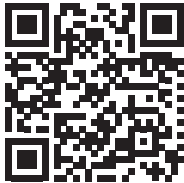
Woensdag tot en met
zondag van 13:30 tot
16:30 uur

Vanaf 29 juni: Online expositie: Slavernijverleden en het heden: vijf mensen uit Waalwijk vertellen hun verhaal

Meer dan driehonderd jaar lang zijn mensen uit verschillende delen van Afrika ontvoerd en door Nederlandse en Europese slavenhandelaren als handelswaar verkocht. Ze werden ver van hun geboorteland tot slavenarbeid gedwongen op de plantages in de voormalige Nederlandse koloniën. Vele generaties hierna zijn ook in slavernij geboren.

Dit verleden heeft invloed op het heden. Voor het 'oral history'-project van de Bibliotheek Waalwijk en Streekarchief Langstraat Heusden Altena zijn vijf mensen uit de gemeente Waalwijk geïnterviewd over de invloed die het slavernijverleden heeft op hun leven.

Hun verhalen kun je vanaf eind juni zien op de website van het Streekarchief www.salha.nl/educatie/webexposition. Of scan de QR-code.

Zondag 30 juni: 12.00-17.00 uur, podium Ban Topa, Raadhuisplein

Tijdens het Halve Zolen Festival is er een speciaal programma op podium Ban Topa op het Raadhuisplein. Met optredens van diverse, kleurrijke gezelschappen. Ban Topa betekent in het Papiaments 'de ontmoeting'. Papiaments is een taal die wordt gesproken op Aruba, Bonaire en Curaçao.

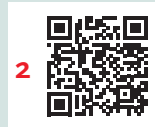
12:00 uur	Slagwerkgroep Drunen
12:30 uur	Molukse dansgroep
13:00 uur	Slagwerkgroep Drunen
13:45 uur	Gospel Koor
14:30 uur	Dance in the Fountain
14:45 uur	Tambù-workshop
15:00 uur	Steel Drums
15:30 uur	Initiatie workshop Lindy Hop
16:00 uur	Lindy Hop
16:45 uur	Dance in the Fountain
17:00 uur	Lindy Hop

Tijdens het Halve Zolen Festival zijn er meer dan 50 verschillende optredens in het centrum van Waalwijk. Allemaal gratis te bezoeken. Voor het complete programma van het festival kijk op: www.halvezolenfestival.nl

Wil je meer weten over het slavernijverleden? We geven je hier lees-, luister-, kijk- en doetips.

Online dossiers:

- npokennis.nl/story/28/welke-rol-speelde-nederland-in-de-slavernij
- nos.nl/collectie/13918-slavernijverleden
- volkskrant.nl/kijkverder/2022/ons-koloniale-verleden

Podcast: De plantage van mijn voorouders

Een open gesprek over het koloniaal verleden. In deze podcast gaat Maartje Duin op zoek naar sporen van het slavernijverleden in haar familiegeschiedenis. Zij ontdekt dat haar voorouders mede-eigenaar waren van een suikerplantage in Suriname. Maartje zoekt contact met nazaten van de tot slaaf gemaakten: de familie Bouva. Samen met Peggy Bouva reconstrueert ze het verhaal van de plantage.

Terugkijken via NPO Start:

- Vergeeten helden
- Alles is famiri
- Ons Suriname

Van 29 juni tot en met 31 augustus Modemanifestatie: LAURINDO LOVE | Achter de komma borduurt een koloniaal tori zich voort

De unieke, kleurrijke ensembles kun je vanaf zaterdag 29 juni in het Schoenenkwartier bekijken. Tijdens het Halve Zolen Festival op zondag 30 juni is de entree gratis! In juli en augustus nog te zien op dinsdag tot en met vrijdag van 10:00 tot 17:00 uur. Zaterdag, zondag en feestdagen van 12:00 tot 17:00 uur.

Vrijdag 28 juni: Muzikale voorstelling Tula & Juliet; mijn overgrootmoeder de slavin

Tula is de leider van de grootste opstand van tot slaaf gemaakten in Curaçao. Sinds 2010 wordt Tula daar geëerd als nationale held. De revolte in 1795 werd hardhandig neergeslagen. Tula kreeg de doodstraf. Daarna was het lange tijd taboe om hem te herdenken. Op uitnodiging van de NPO verwerken Izaline Calister en Thijs Borsten de geschiedenis van Tula in een documentaire over het slavernijverleden op Curaçao. Met film, vurige en ontroerende muziek verbindt Edison-winnares Izaline Calister het verleden met het heden en viert ze de toekomst.

Izaline Calister: 'In 2023 vieren we dat de slavernij 150 jaar geleden is afgeschaft. Mijn overgrootmoeder Juliet (1836-1875) heeft alles meegemaakt: de slavernij én de afschaffing daarvan.' Met behulp van de documentaire over Tula, brengt Izaline Juliet tot leven in een persoonlijke, muzikale voorstelling.

Van 20:15 tot 21:45 uur in theater De Leest.
Kijk voor tickets op www.deleest.nl/programma

